

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA: 2024-2027

(skrajne daty)

Rok akademicki: 2024 / 2025

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	OPIEKA PALIATYWNA
Kod przedmiotu*	NZOS-OP
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Poziom studiów	I stopień
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	III rok, V semestr
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr n. med. i n. o zdr. Danuta Pięciak - Kotlarz
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr n. med. i n. o zdr. Danuta Pięciak - Kotlarz Zajęcia praktyczne- pracownicy Instytutu Nauko o Zdrowiu posiadający kierunkowy dyplom zawodowy Praktyki zawodowe - osoby pracujące na stanowisku pielęgniarki (kryterium doboru opiekuna praktyk zawodowych z ramienia zakładu pracy w poszczególnych jednostkach, gdzie realizowana jest praktyka zawodowa zgodnie z ustaleniami).

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1 Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatoria	Laboratoria	Laboratoria CSM	Seminarium	Zajęcia Praktyczne	Zajęcia Praktyczne CSM	Praktyki	Samokształcenie	Liczba pkt. ECTS
V	15	10					40		40	15	4

1.2 Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
- Zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość poprzez Platformę MS Teams.

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Wykład – egzamin

Ćwiczenia – zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Student posiada wiedzę z zakresu: podstaw pielęgniarstwa, pielęgniarstwa internistycznego i chirurgicznego, etyki zawodu pielęgniarki

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej opieki paliatywnej, zadań pielęgniarki w zapewnieniu jakości życia pacjentom w terminalnej fazie choroby nowotworowej.
C ₂	Przygotowanie studenta w zakresie umiejętności do profesjonalnego pielęgnowania człowieka z zaawansowaną chorobą nowotworową
C ₃	Kształtowanie postawy studenta do pogłębiania wiedzy z zakresu onkologii i opieki paliatywnej.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
Student zna i rozumie		
EK_01	diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	D.W3
EK_02	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	D.W7
EK_03	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);	D.W10
EK_04	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D.W33
EK_05	zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie krytycznym;	D.W34
Student umie		
EK_06	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	D.U1

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

EK_07	prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	D.U21
EK_08	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	D.U22
EK_09	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	D.U24
EK_10	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	D.U25

Student jest gotów		
EK_11	kierować się dobrem pacjenta, szanować godność i autonomię osób powierzonych opiece, okazywać zrozumienie dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K_K01
EK_12	przestrzegać prawa pacjenta;	K_K02
EK_13	samodzielnie i rzetelnie wykonywać zawód zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegać wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03
EK_14	ponosić odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04
EK_15	zasięgać opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05
EK_16	przewidywać i uwzględniać czynniki wpływające na reakcje własne i pacjenta.	K_K06
EK_17	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K07

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne wykładu
Organizacja opieki paliatywnej w Polsce i na świecie. Istota opieki paliatywnej . Podstawowe pojęcia, zasady i standardy.
Okres terminalny w wybranych chorobach układowych.
Specyfika leczenia onkologicznego. Zasady zapobiegania i leczenia powikłań po leczeniu systemowym
Ocena stanu odżywienia, problemy wynikające z niedożywienia.
Podstawowe zespoły psychopatologiczne w chorobie nowotworowej.
Stany nagłe w opiece paliatywnej (duszność, krwotok, wzrost ciśnienia śródczaszkowego, zaburzenia psychicznymi, uporczywe wymioty, ból, niska niedrożność przewodu pokarmowego)
Postawy chorego wobec śmierci i umierania, mechanizmy obronne. Zasady opieki nad pacjentem w czasie umierania i agonii. Procedura postępowania z ciałem pacjenta zmarłego.
Wybrane zagadnienia opieki paliatywnej nad dziećmi
Walka z bólem wg. standardu WHO
Psychospołeczne aspekty opieki paliatywnej. Rola wolontariatu

B. Problematyka ćwiczeń, konwersatoriów, laboratoriów, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Komunikowanie się z terminalnie chorym, jego rodziną. Zasady przekazywania niepomyślnych informacji
Opieka pielęgniarska nad pacjentem z objawami ze strony poszczególnych narządów i układów. Kompetencje pielęgniarki w rozwiązywaniu problemów pacjenta .

Opieka paliatywna nad chorym w ostatnich dniach jego życia. Wsparcie rodziny w okresie choroby i żałoby
Ocena jakości opieki i życia w opiece paliatywnej.
Dylematy etyczne, uporczywa terapia, ortoeutanzja, eutanazja, prawa pacjenta

Treści merytoryczne zajęć praktycznych
Opieka paliatywna\hospicyjna nad chorym, zasady funkcjonowania. Kompetencje pielęgniarki w opiece paliatywnej \hospicyjnej.
Pielęgnowanie pacjenta z objawami powikłań po leczeniu systemowym
Opieka pielęgniarska nad pacjentem z dysfunkcją poszczególnych narządów i układów, rozpoznanie problemów, konstrukcja i realizacja planu opieki
Paliatywna radioterapia, chemioterapia, leczenie hormonalne
Potrzeby pacjenta u kresu życia
Procedury medyczne wykonywane przez pielęgniarkę w opiece paliatywnej
Pielęgnowanie pacjenta z przetokami , rurką intubacyjną i tracheotomijną
Opieka pielęgniarska nad pacjentem z dysfunkcją poszczególnych narządów i układów, rozpoznanie problemów, konstrukcja i realizacja planu opieki
Procedura postępowania z ciałem pacjenta po śmierci
Treści merytoryczne praktyk zawodowych
Pielęgnowanie pacjenta z objawami powikłań po leczeniu systemowym
Paliatywna radioterapia, chemioterapia, leczenie hormonalne
Potrzeby pacjenta u kresu życia
Procedury medyczne wykonywane przez pielęgniarkę w opiece paliatywnej
Opieka pielęgniarska nad pacjentem z dysfunkcją poszczególnych narządów i układów, rozpoznanie problemów, konstrukcja i realizacja planu opieki
Procedura postępowania z ciałem pacjenta po śmierci
Treści merytoryczne samokształcenia
Przygotowanie oraz przedstawienie prezentacji na jeden z poniższych tematów: - Uwarunkowania adaptacji chorego do choroby nowotworowej - Opieka duchowa u kresu życia. - Cierpienie dzieci terminalnie chorych.
Przygotuj standard opieki nad pacjentem w jednym z poniżej wymienionych stanów: - zaparcia u chorych terminalnie - ból u chorych terminalnie - biegunka u chorych terminalnie - duszność - nudności i wymioty

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, metody aktywizujące, dyskusja

Samokształcenie: praca indywidualna, z książką, literaturą przedmiotu

Ćwiczenia: praca indywidualna, instruktaż, opisy przypadków

Zajęcia praktyczne (ZP): praca zespołowa, próba pracy

Praktyki zawodowe (PZ): próba pracy, studium przypadku, pokaz

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
D.W3	Wykład: test jednokrotnego wyboru	W
D.W7		W
D.W10		W
D.W33		
D.W34		
D.U1	Wykład: test jednokrotnego wyboru, Ćwiczenia: test jednokrotnego wyboru,	W, Ćw, ZP, PZ Samokszt.
D.U21	Samokształcenie: test jednokrotnego wyboru i test uzupełniania odpowiedzi	W, Ćw, ZP, PZ Samokszt.
D.U22	Zajęcia praktyczne: sprawdzian pisemny i ustny z przygotowania do zajęć, ocena prowadzonej dokumentacji,	W, Ćw, ZP, PZ Samokszt.
D.U24	samoocena studenta, obserwacja w trakcie zajęć	W, Ćw, ZP, PZ Samokszt.
D.U25	Praktyka zawodowa: obserwacja w trakcie zajęć, sprawdzian ustny z przygotowania do zajęć	W, Ćw, ZP, PZ Samokszt.
K_Ko1	<u>Zajęcia praktyczne</u> : obserwacja w trakcie zajęć, sprawdzian pisemny i ustny z przygotowania do zajęć, ocena prowadzonej dokumentacji, samoocena studenta	ZP, PZ
K_Ko2		ZP, PZ
K_Ko3		ZP, PZ
K_Ko4		ZP, PZ
K_Ko5		ZP, PZ
K_Ko6		ZP, PZ
K_Ko7		ZP, PZ

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład – pisemny egzamin końcowy w formie testu

- Czas trwania egzaminu (*zaliczenia końcowego*): 60 min
- Za prawidłową odpowiedź student otrzymuje 1 punkt, za błędną 0 punktów
- Zakres ocen: 2,0 – 5,0. Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny (minimum 3,0) z zaliczenia każdego efektu uczenia się.
- Kryteria oceny:

5,0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91-100%

4,5 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 83-90%

4,0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 76-82%

3,5 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69-75%

3,0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%

Student jest zobowiązany do systematycznego uczestnictwa w zajęciach wykładowych. Ewentualne nieobecności studenta na wykładach nie zwalniają go z obowiązku przyswojenia materiału omawianego na zajęciach oraz wykonania pracy samokształceniowej zleconej na wykładzie.

Ćwiczenia:

Warunkiem zaliczenia jest obecność studenta na ćwiczeniach, aktywne w nich uczestnictwo oraz zaliczenie pisemnego kolokwium końcowego. Kolokwium końcowe odbywa się w formie testu. Warunkiem zaliczenia testu jest uzyskanie co najmniej 60% punktów. Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny (minimum 3,0) z zaliczenia każdego efektu uczenia się realizowanego w ramach ćwiczeń.

Kryteria oceny:

5,0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91-100%

4,5 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 83-90%

4,0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 76-82%

3,5 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69-75%

3.0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%

Zajęcia praktyczne:

- obowiązkowa 100% obecność na zajęciach
- przestrzeganie regulaminu zajęć praktycznych
- zaliczenie procesu pielęgnowania
- zaliczenie tematów
- zaliczenie efektów kształcenia – wg Dziennika Kształcenia Praktycznego

Praktyka zawodowa:

- obowiązkowa 100% obecność na zajęciach
- przestrzeganie regulaminu praktyk zawodowych
- zaliczenie tematów
- zaliczenie efektów kształcenia –wg Dziennika Kształcenia Praktycznego

Samokształcenie:

Warunkiem zaliczenia jest przygotowanie materiałów informacyjnych dla pacjenta na temat wybranej jednostki chorobowej i uzyskanie pozytywnej oceny z referatu samodzielnie przygotowanego przez studenta. Kryteria oceny:

- wykazanie wiedzy i zrozumienia tematyki z zakresu realizowanego przedmiotu, potwierdzających osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się : 0-6 pkt.,
- klarowność opracowania tekstu – poprawna terminologia i język : 0-3 pkt.,
- prawidłowy układ tekstu : 0-3 pkt.,
- właściwy dobór piśmiennictwa polskiego i zagranicznego : 0-3 pkt.

ZALICZENIE: MAX: 15 PKT - MIN: 9 PKT (60%); PONIŻEJ 9 PKT. – BRAK ZALICZENIA

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
GODZINY KONTAKTOWE	
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów:	
Zajęcia teoretyczne (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, laboratoria, laboratoria CSM)	25
Zajęcia praktyczne/zajęcia praktyczne CSM	40
PRAKTYKA ZAWODOWA	40
Godziny kontaktowe poza harmonogramem studiów (udział w konsultacjach, zaliczeniach, egzaminie)	
UDZIAŁ W KONSULTACJACH	6
UDZIAŁ W ZALICZENIACH, EGZAMINIE	4
GODZINY NIEKONTAKTOWE	
WYNIKAJĄCE Z HARMONOGRAMU STUDIÓW - SAMOKSZTAŁCENIE	15
GODZINY NIEKONTAKTOWE – PRACA WŁASNA STUDENTA (PRZYGOTOWANIE DO ZAJĘĆ, NAPISANIE REFERATU, PRZYGOTOWANIE DO ZALICZEŃ, EGZAMINU)	10
SUMA GODZIN	140
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	4

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	40
zasady i formy odbywania praktyk	Zgodnie z regulaminem odbywania praktyk zawodowych 1. Wyboru zakładów pracy do odbywania kształcenia praktycznego dokonuje kierownik praktyk. 2. Podstawą organizowania kształcenia praktycznego dla studenta jest umowa zawarta pomiędzy Rektorem Uczelni a Dyrektorem Zakładu Pracy. 3. Przebieg realizacji praktyk podlega udokumentowaniu w dokumentacji. 4. Praktyki zawodowe są realizowane po zaliczeniu zajęć praktycznych z danego modułu kształcenia. 5. Oceny na podstawie osiągniętych efektów kształcenia dokonuje osoba realizująca zajęcia dokumentując wpisem w dzienniku kształcenia praktycznego. 6. Zaliczenia praktyk z wpisem oceny z praktyk zawodowych do indeksu i wirtualnej uczelni dokonuje koordynator praktyki programowej na podstawie wpisu opiekuna praktyk do dziennika kształcenia praktycznego.

7. LITERATURA

Literatura podstawowa
<ol style="list-style-type: none">1. Walden-Gałuszko K., Ciałkowska-Rysz A.: Medycyna paliatywna. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2015.2. Leppert W., Wordliczek J. i wsp: Zalecenia postępowania diagnostyczno-terapeutycznego u chorych na nowotwory z bólem. Onkologia w Praktyce Klinicznej — edukacja 2018, 4(1): 1–15.3. Wordliczek J., Kotlińska-Lemieszek A., Leppert W., i wsp.: Farmakoterapia bólu u chorych na nowotwory – zalecenia Polskiego Towarzystwa Badania Bólu, Polskiego Towarzystwa Medycyny Paliatywnej, Polskiego Towarzystwa Onkologicznego, Polskiego Towarzystwa Medycyny Rodzinnej, Polskiego Towarzystwa Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Ból 2017; 18 (3): 11-53.
Literatura uzupełniająca
<ol style="list-style-type: none">1. Iwański R., Sielicka E., Jarzębińska A.: Opieka paliatywna i hospicyjna w ujęciu społecznym i ekonomicznym. Wydawnictwo CeDeWu, Warszawa 2018.2. Krajewska-Kułak E., i wsp.: Opieka paliatywna : poradnik dla lekarzy i pielęgniarek rodzinnych oraz rodzin pacjentów. Wydawnictwo Difin, Warszawa 2018.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej